

NAŠE SLIKE

PRILOGA SLOVENSKEMU GOSPODARJU

LETNIK III

APRIL 1936

ŠTEV. 4

Dr. Janez Ev. Krek

Dne 30. maja 1917 je bila v dunajskem parlamentu prečitana jugoslovanska deklaracija, ki jo je s svojim delom pripravil dr. Krek in ki so jo podpisovale naše matere, žene in dekleta, naši očetje in bratje, oni pa, ki so bili po frontah, so molili in prosili za — Jugoslavijo.

V naših krajih.

Daleč po svetu, povsod, kjer so Slovenci in njihovi prijatelji, letos samo na to mislijo, kako bi mogli s prošnjami doseči, da bi mogli kmalu svojega svetca Slomškega častiti na oltarju. V daljnji Indiji, v Bošontiju, kjer so slovenski misijonarji, bo zvonil zvon med pogani, da bi Slomšek s svojimi priprošnjami pripeljal pagane v katoliško občestvo.

Levo: »Slomšekov zvon«, katerega so s svojimi prispevki omogočili za misijone vneti Slovenci, pred odhodom v Indijo.

Desno zgoraj:

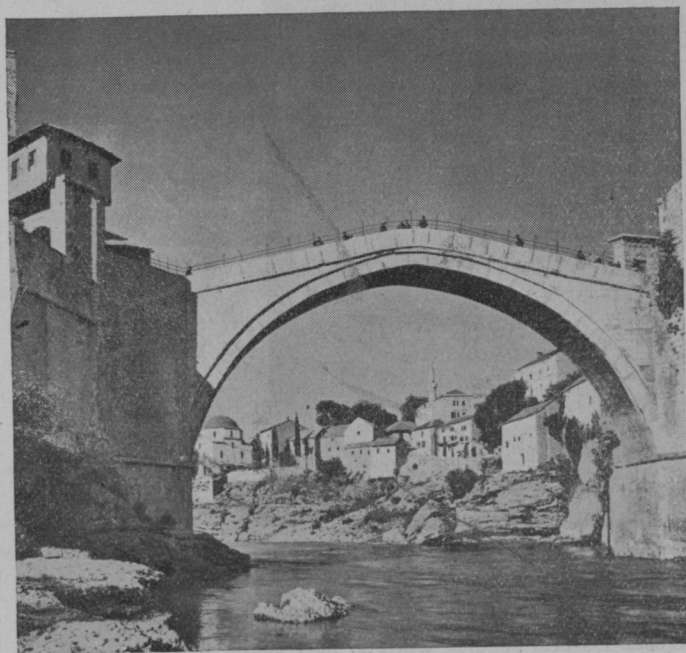
Verni katoliški Slovenci imamo polno jubilejev in jih ne moremo vseh obhajati. Koliko je požrtvovalnega in lepega dela v našem narodu in v — naših cerkvah! Pred kratkim je obhajal cerkveni pevski zbor pri Sv. Ani v Slovenskih goricah 40 letnico organiziranja g. Mihe Sterniša, sedem pevcev pa je praznovalo 40 letnico prepevanja v čast božjo. Med temi pevci je g. Feiertag Franc celo že 56 let cerkveni pevec.

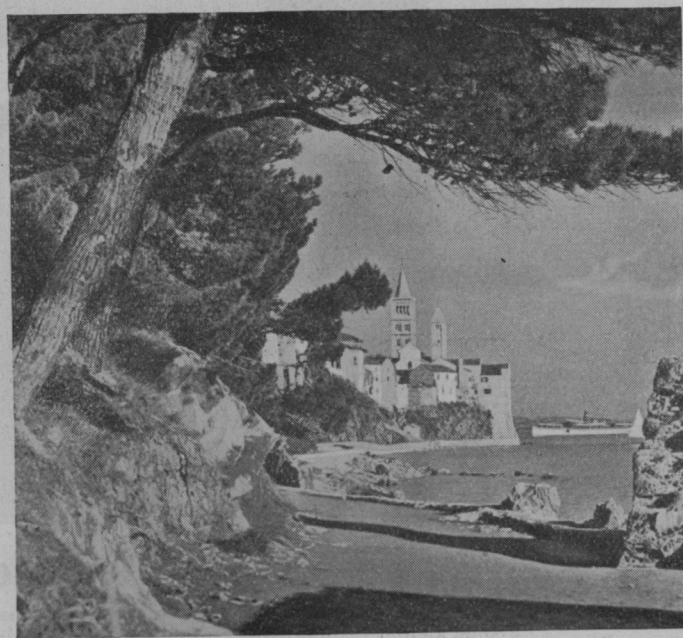
Zlata poroka med Slovenci ni redek dogodek, vendar je za vsak kraj, kjer se obhaja, izreden dogodek. Slika nam kaže zlatoporočenca in goste na zlati gostiji.

»Kolo« pri južnih bratih se je ohranilo, mi smo svoje domače plesse že davno pozabili (Šamarjanka in dr.).

Mostar. Stari kameniti most, ki stoji še iz rimskih časov.

Na otoku Rabu, enem najlepših otokov na našem Jadranu.

Kaj se godi po svetu?

Levo:

Papež v svečanem zboru proglašala blaženim. Molimo, da bo v takem svečanem zboru kmalu tudi ime našega svetca Antona Martina Slomškega imenovano. Ko bomo svojega svetca svečano potrjenega imeli, ga bomo prosili za blagor Slovencev in za mir, ki noče in noče priti človeškemu rodu.

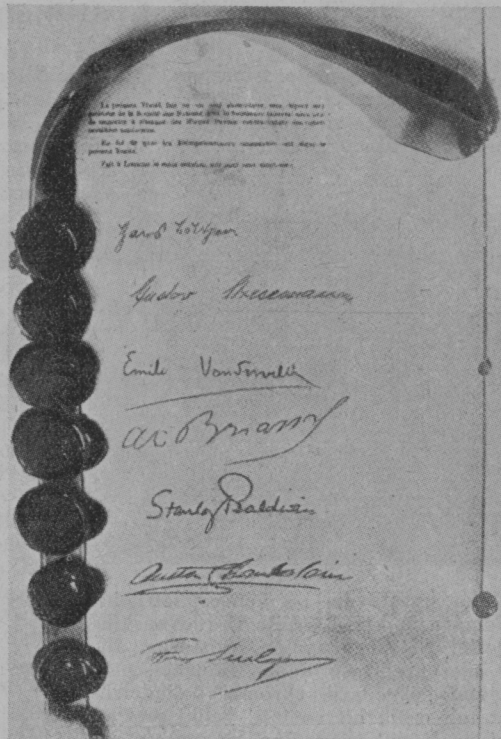
Vedno znova plane sovražstvo v svet med narode in ni je moči, ki bi ga mogla preprečiti. — Že pred poldrugim mesecem je vodja nemškega naroda Hitler proglasil pogodbo, ki je bila sklenjena v Lokarnu in ki je osigurala mir med Nemčijo in Francosko, za neveljavno ter s tem povzročil novo sovražstvo med Francozi in Nemci.

Desno:

Zadnja stran lokarnske pogodbe s podpisi državnikov.

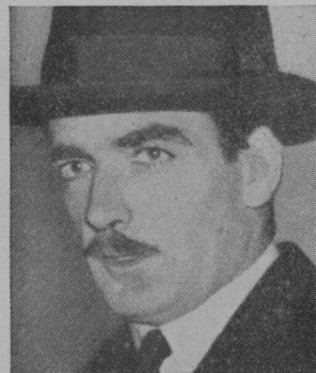
Spodaj levo:

Nemški kancler Hitler je v državnem zboru proglasil dne 6. marca t. l. lokarnsko pogodbo za neveljavno in s tem povzročil po končani svetovni vojni največjo nevarnost za — vojno.

Desno spodaj:

Angleški zunanji minister Eden, mlad in korajžen, ki si menda edini upa v imenu svoje države še zastopati misli mednarodnega miru, pri čemer pa seveda ne pozabi na koristi svoje angleške države. Ta angleški zunanji minister vodi prav za prav sedaj evropsko mednarodno politiko in odloča mnogokrat o zgodovini narodov. Tako glede nemške odpovedi lokarnske pogodbe, vojne, glede gospodarskih sankcij proti Italiji kakor tudi o postopanju Društva narodov, povsod ima Eden kot zastopnik Anglije glavno besedo. Po njegovi volji se suče večina evropskih držav.

V Abesiniji

bo kmalu končana žalostna borba, ko samostojni narod ne bo imel več svoje samostojne države. Abesinci se ne morejo boriti proti italijanskim aeroplanom, tankom, najmodernejšim topovom in strojnicam. V nepopisni hrabrosti umirajo za svobodo svoje domovine, toda vsa njihova neizmerna žrtev je zaman.

Italijani marširajo proti jugu, potem ko so Abesince premagali s strupenimi plini, bombami in topovi.

Spodaj:

Abesinski cesar Haili Selasi, ki se z ostanki čet obupno upira Italijanom.

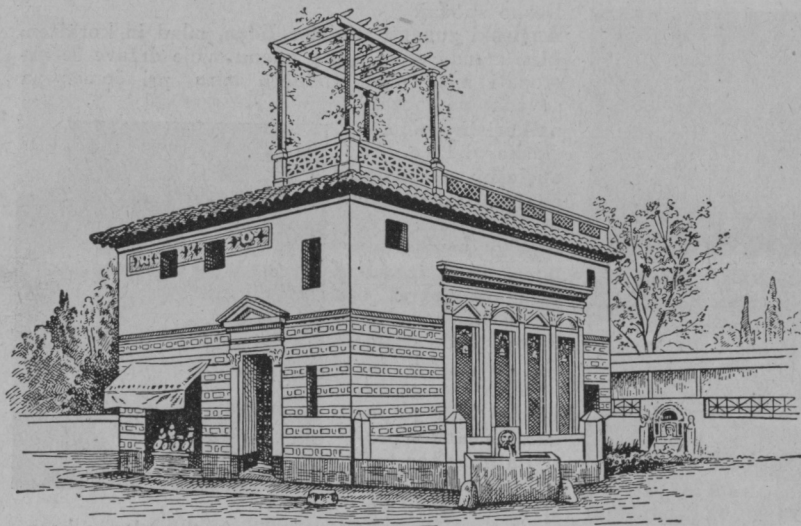

Hiša v raznih krajih in časih.

»Mogočna nisi, ne prostorna, in stavl te umetnik ni, bolj ko bogata si uborna, preprosta kmečka hiša ti.«
(S. Gregorčič.)

Kako enostavna, pa vendar lepa in domača je kmečka hiša iz Slovenskih goric! Ni mogočna, ne prostorna, ali v njej prebivajo dobri Slovenci, pametni gospodarji, skromni poljedelci. Iz teh naših hiš so izšli veliki možje, ki so krojili zgodovino Slovincem in tudi drugim narodom.

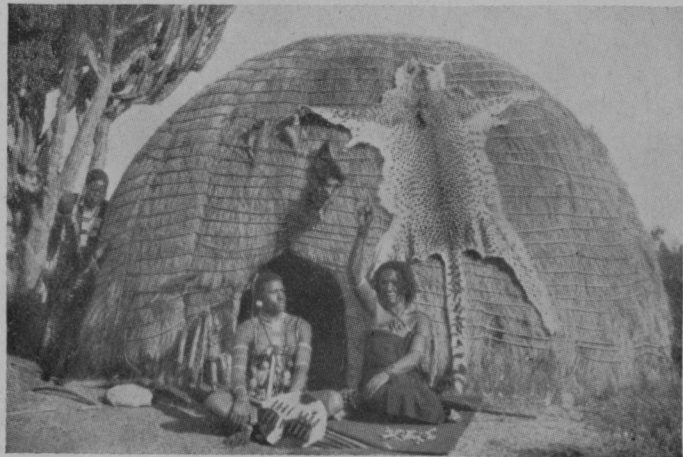
Stara rimska hiša je bila cela zidana in je imela obliko skoro kakor moderna vila. V naših krajih izkopavajo ostanke takih hiš (Šmarje pri Jelšah).

Spodaj desno:

Hiše prebivalcev na Filipinskih otokih so zbite iz blata in kamenja ter imajo debele slamnate strehe, da varujejo prebivalce proti močnemu dežju in pogostim nalivom.

Spodaj:

Hiša imenitnega črnca v Afriki; njegovo imenitnost kaže na strehi razgrnjena leopardova koža.

Hiše so po raznih deželah zelo različne. V naših krajih in še daleč gor proti severu so hiše po večini zidane z opeko, kamenom, blatom ali lesom, štirioglate, s poševno opečno streho, ki pada od slemena v dveh ploskvah. V južnih, posebno v tropičnih krajih, je hiša največkrat iz šibja in blata, okrogla, s stožčasto streho. Pri narodih, ki so stalno naseljeni, je hiša združena z zemljiščem, pri narodih pa, ki se selijo (nomadi), je hiša le iz nekoliko kolcev in platna, včasi iz šibja. Prvotna oblika stanovanja je duplina v zemlji (skali, primer: Olševa v Savinjski dolini), ki pa se pozneje izpopolnjuje z dozidavanjem (bivališče Pueblo-Indijancev v Ameriki), posebno v goratih in hribovitih krajih, dočim je v ravnini bila nekdanj hiša postavljena v vodi na kolih (primer: stavbe na kolih na Ljubljanskem barju). V naših krajih so pa že zgodaj hiše zidali s kamenjem, blatom in lesom, kar dokazujejo izkopanine na Pošteli na Pohorju

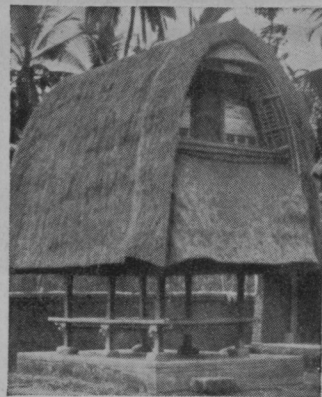

Hiše v Alberollo v južnoitalijanski pokrajini Bari so male s stožčastimi strehami, podobne čebelnim panjem. Zidane so iz kamena, strehe so po večini iz žganega kamnja in so čisto črne. Take hiše imenujejo tam doli »trulli«.

in v Ceršaku pri Št. Ilju v Slovenskih goricah ob državni meji. Pri nas je hiša imela že v pradavnih časih štirikotno obliko in poševno dvostransko streho. V notranjosti je bil prvotno le en prostor, velika soba z ognjiščem in ležišči. Šele pod vplivom rimskega gradbenega načina so začeli zidati hiše z več prostori ter ločiti bivališče in ognjišče v posebne prostore. Prvotno je bilo bivališče ljudi obenem tudi prostor za živino, kakor je še danes pri neprosvetljenih narodih, pozneje pa so za živino napravili posebne prostore, toda pod isto streho, in gospodarske prostore.

Koča v Labe na Novi Gvineji.

Desno:

Hiša na otoku Bali v Južnem morju, ki je na posebnem podstavku za varstvo pred divjimi zvermi.

— Grimm: Siehe da deine Mutter, Marienbüchlein in 32 Predigt-Lesungen, broš. Din 37.80. — Svoboda: Die junge Kirche, broš. Din 16.80. — Kalan: Die Welt für Christus, broš. Din 47. — Wo die Gottesmutter lebte, broš. 27 Din.

Cirilova knjigarna v Mariboru nudi naslednja dela: Sušteršič: Naš gozd, 40 Din. — Ingolič: Lukarji, povest, broš. 60 Din, vez. 70 Din. — Pregelj: Fantje na vasi, 20 moških zborov po narodnih motivih, broš. 16 Din. — Koliko sme odvetnik računati, knjižnica »Slov. gospodarja«, zvezek 7, 5 Din. — Storm-Pregelj: Jezdec na srcu, novela, 12 Din. — Dr. Pregelj: Osnovne črte in književne teorije, broš. 24 Din. — Dr. Korošec-Dr. Krek: Zgodovina in sistem rimskega zasebnega prava, prvi zvezek, 1. snopič: Splošni nauki, viri, osebno in stvarno delo, vez. 116 Din. — Dr. ing. Vidmar: Moj pogled na svet, vez. 120 Din. — Nebeške rože 7. zvezek. Daruj se Bogu, broš. 20 Din. — Meško: Pasijon, 16 Din. — Gregorin: V času obiskanja, broš. 26 Din.

Obžalovanja vredni slučaji.

Mrtvi ukradeni uhani. Na Pobrežju pri Mariboru je bila zadnje dni na mrtvaškem odru Antonija Krojepej, žena pečarja. Ko se je mrliški paznik odstranil h pogrebu ravnatelja Ogrinca, je nekdo odvil Krojepejvi uhane na mrtvaškem odru.

Vlom v mesnico. V Radvanju pri Mariboru je bilo vlomljeno v mesnico mesarja Mihaela Medveda. Vlomičci so prekopal zid in so odnesli iz notrajnosti mesnice 135 kg slanice, 6 prekajenih šunk, klobas in 490 Din gotovine. Skupna škoda znaša 3500 Din. Razkopavanje zidu se je izvršilo nemoteno, ker je mesnica obdana od visoke žive meje.

Dobrota je sirota. V Žikarcah pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je prišlo med pijanimi fanti do pretepa. 23 letni posestniški sin Herman Bohač je skušal pretepače pomiriti. Vsi so padli po njem in pomirjevalca so prepeljali s prebito lobanjo v mariborsko bolnico.

Za 7000 Din usnja ukradel. Iz znane trgovine Jožefa Piriha v Ptujju je ukradel delavec Egidij Rudolf 25 kož boksa

in 150 parov podplatov v skupni vrednosti 7000 Din. Ukradeno blago je prodajal posestniku Avguštinu Carn v Cvetlin, ki ga je razpečaval pod ceno po Halozah.

Nezaslišana dejanja bolj hudobnega kot blaznega zločinca. Iz Vranskega smo prejeli z dne 25. marca naslednje poročilo: Lojtra Ivan, 35letni stepuh iz Zagorja ob Savi in uslužben nekje na Trojanah, je v noči napadel v Črnem grabnu pod Trojanami nekega Kamnika. Udaril ga je s sekuro po prsni tako, da mu je izsekal kos mesa. Težko ranjenega so takoj odpeljali v bolnico v Ljubljano. Po tem zločinu je zdivjal najprej po cesti proti Vranskem. Ob cesti je obsekal vsa mlada drevesa, katera je zasadila državna uprava. Močno poškodovana drevesa se bodo vsa posušila. Na Vranskem pri posestniku Javoršku je uničil cel sadovnjak in sicer 50 dreves. Cestnemu nadzorniku Lukmanu je posekal par dreves. Najemniku Kavčiču je s sekuro poškodoval na hiši okvire za okna, a ga je Kavčič pregnal, sicer bi mu bil napravil mnogo več škode. Iz Vranskega se je podal proti Bistrici, kjer je posekal pri Livku precej sadnega drevja. Iz Bistrice je krenil na Osredek. Tamkaj je napravil precej škode v sadovnjaku posestniku Presekarju. O pobesneli zlobi gre ljudski glas, da je bolj hudoben nego pa ob pravo pamet. Že enkrat je obsekal drevesa ob državni cesti in je bil radi tega obsojen. Zasačili so ga tudi pri tativinah. Na Vranskem je pobil v neki krčmi šipe. Popolnoma zdivjan ter nerazsoden postane v pijanosti. Po prestani kazni bodo morali nepoboljšljivega na pol norca in hudobo dati v kak zavod, sicer bo zopet strah in trepet za vse kraje od Trojan do Celja.

Cigani ukradli kmetu denar, katerega si je izposodil za poravnavo nujnega dolga. Posestnik Jože Arh na Okrogu v fari Vače nad Litijo si je izposodil od prijatelja 6000 Din, da bi poravnal v Ljubljani nujen dolg. Gospodar je zvečer denar prešteval, skozi okno so ga opazovali cigani in videli, kako in kam je shranil denar v predal omare. Kakor hitro je

Arh zaspal, so mu cigani izmaknili jurje in zginili v noč.

Slovenska Krajina.

Beltinci. 25. marca se je praznoval pri nas materinski dan. Odsek dekliškega prosvetnega društva »Dekliška zveza« je proslavil materinski dan. V dvorani g. Kreslina se je zbralo lepo število ljudi in prisostvovalo lepi akademiji. Na sporedu so bile deklamacije, govori, pevske točke in lepa igra. Akademija je uspela dobro in zaslužijo vsi sodelovalci vse priznanje.

Sobota. Pred kratkim se je vršila seja občinskega odbora. Obravnavale so se razne važne zadeve. Med drugim se je obravnavalo sledeče: 1. Za nabavo rešilnega avta se je darovalo 2000 Din. 2. Za prepotrebno kanalizacijo Aleksandrove ceste se je določil znesek 50.000 Din. 3. Načrti za »Delavski dom« so se v toliko preuredili, da se bo v dom vselilo sresko načelstvo. Šef borze dela si je načrt že osvojil. V celoti bo dolžina zgradbe 63 m ob Aleksandrovi cesti. V tej zgradbi se bodo napravili tudi prostori za delavsko zadrugo, kar je zelo pametna misel. 4. Sklenilo se je tudi, da mestna godba preide v vodstvo in upravo gasilske čete. — Pred kratkim je obiskal Soboto banovinski nadzornik iz Ljubljane g. Štrukelj. Ogledal si je tuk. osnovno šolo in več šol na našem Goričkem. —

Pravi abesinski neguš, katerega je določil za naslednika Menelik Veliki, slaboumni Lidj Jeassu, je umrl pred 3 meseci v gorski trdnjavi Cara Mouleta pri mestu Harar. Sedajni cesar Abesinije je imel omenjenega vladarja zaprtega po raznih utrjenih postojankah 20 let, dokler ga ni odrešila smrt suženjstva. Mati s prestola pahnjenega neguša Jeassu, mohamedanska princezinja Fatumata Abubakar, živi še dandanes s svojim drugim sinom v majhnem arabskem mestecu Tadsura blizu luke Džibuti v francoski Somaliji.

Vse polno je še Abesincev, ki so smatrali za pravega neguša v trdnja-

Očetov greh.

»Krivo me sodiš. Ako bi mogel kakor največji siromak s teboj živeti in bi za nič drugega ne vedel, bi bil najsrečnejši človek. Tebe ljubim, samo tebe in le tebe. Tebe bi tudi vzela, čim bi te imel na kaj.«

»Na kaj? Saj me imaš vsak dan na kaj vzeti.«

»Žal da ne. Čez leto dni, če mi bo sreča mila, bi morda mogel.«

»Če ti bo sreča mila?! Ti misliš vedno na denar. Čez leto pa bo ista pesem kakor zdaj; morda še hujša. Že pred domačimi me je zaradi tebe sram. Dolgo tega ne bom mogla prenašati.«

»Zato pa ti pravim, da se lahko odločiš, kakor se hočeš. Zaradi mene — ti besede ni treba držati.«

»Jaz jo bom držala,« je dejala po svoji ponosni navadi. »Le tedaj bi je ne, če bi se prepričala, da je brez smisla. Vzela pa tudi tedaj drugega ne bom.«

»Marta, ta beseda mi je dobro dela,« je dejal toplo in mehko. »Nisem vreden tvoje ljubezni; to pa ti obljubim: vse bom storil, da boš srečna.«

»Ko bi le verjeti mogla, da se boš obljube držal! Te jeseni si mi rekel, da se ne bom več imela kaj žaliti; pa je prišlo nato še hujše. Ko bi se človek le en sam krat mogel zanesti zate!«

»Zanesi se, Marta! Sveta resnica mi je, kar pravim.«

13

»Dobro, tokrat naj še bo! Toda zadnjič. Le pomni, da zadnjič!«

Še enkrat ga je z žalostnimi očmi proseče pogledala in odšla. Tudi danes mu ni dala roke. Skoraj hladna se mu je zdela in ponosna. Ni bila kakor prej kdaj. Vendar ga je navdajalo veselje in srce mu je bilo zopet polno; saj mu je ostala ona, ki mu je bila več ko vse na svetu.

Tako je slonel v gozdu in se vrnil šele v mraku.

VII.

Dober teden potem se je podal Tevž eno uro daleč navzgor k onim trem kmetom v Spodnjih Rovtah. Kupil je od njih precej stoječega lesa, in sicer tam okoli Suhega grabna. Sklenil je pismeno, da ga bo plačal šele o Novem letu. Ker je ponudil prav ugodno ceno, so kmetje ta pogoj sprejeli; menili so, da zgolj zaradi svoje skoposti odlaga plačilo na Novo leto.

Zdaj se je lotil dela, kakor se ga v Podkrajju še ni kdo lotil. Kar si je pri Hiršlerju prihranil, je bilo ravno toliko, da je mogel pičlih pet mesecev živeti. Da bi si bil kakega pomagачa najel, zato ni imel denarja; zaradi tega je moral sam vse opraviti.

Seveda so si ljudje znova imeli za kaj jezike brusiti. Toda Tevž se za ničesar ni brigal in je bil

Novi občinski proračun je preračunjen za leto 1936-37 sledeče: Osební izdatki 67.590 Din, imovinska varnost 32.000 Din, gradbena stroka 23.160 Din, gospodarstvo 12.600 Din, zdravje 3000 Din, občinsko gospodarstvo in podjetja 17.600 Din, pokojnine 1800 Din, razno 8.900 D, skupni izdatki pa 1.400.925 Din. Dohodki se krijejo z izdatki. Proračun ubožnega sklada izkazuje 5250 Din dohodkov in 35.500 Din izdatkov. Primanjkljaj prispeva občina z rednim prispevkom.

Lendava. Zapustil je Lendavo upravnik tuk. pošte g. žgur Vinko. Bil je v Lendavi 16 let in nas je tako do dobra spoznal. Želimo le, da bi nas ohranil v prijetnem spominu. Premeščen je bil v Maribor.

Sv. Sebeščan. Na Marijin praznik 25. marca smo imeli slovesnost, ki nam ostane še dolgo v spominu. Bil je slovesen sprejem v novoustanovljeni Marijin vrtec. Otroci so se zbrali s svojim katehetom v šoli, odkoder so šli v procesiji v cerkev med pritrkavanjem zvonov. Deklice so bile bele oblečene in vse z venčkom - rožmarinom na glavi. Po prihodu v cerkev so otroci takoj zapeli »O Brezmadežna«. Po kratkem nagovoru je bil sprejem in razdelitev svetinj. Po sprejemu so otroci zapeli še »V Marijinem vrtcu«, nakar se je začela sv. maša. Med sv. mašo so peli otroci in to v splošno zadovoljnost vseh. Posebno ganljivo je bilo po-
blušati te Marijine otroke, ko so pred sv. obhajilom tako z občutkom peli »Jezus hoče v srce priti«. Krasno se je razlegala po sv. maši v naši mali cerkvi himna »Povsod Boga«. V nabito polni cerkvi je bilo tudi več protestantov, ki so prišli gledat in poslušat naše pridne otroke. Po slovesnosti je g. katehet še otroke večkrat slikal. — Materinski dan bomo obhajali meseca maja. — Okrog naše cerkve smo prekopali zemljo in naredili lepe grede, kjer bodo cvetele lepe rože. — Orglje smo dali popraviti, ker so bile že res potrebne temeljitega popravila.

Sv. Sebeščan. Naši gasilci so si nabavili nove obleke, pa je več gasilcev tako siromašnih, da sami ne morejo plačati obleke, društvo pa tudi nima posebnih dohodkov. Za kritje teh stroškov priredijo naši gasilci v znani gostilni Zeko veselico na velikonočni ponedeljek. Tukaj na Goričkem so veselice mirne, ne pride ob takih

prilikah do preprirov, kaj še do ubojev. — Poročali smo vam v časopisih, da pokažemo drugim župnijam, da pri nas katoliško časopisje napreduje, katerega katoliškega časopisa se pa ljudje oklenejo, je za katoliško stvar vse eno, na osebne koristi se pa ne more gledati. Statistiko smo zbrali po izjavi družin samih, pa

PROTI TRDI STOLICI IN HEMOROIDOM, SPREMLJANIM S PRITISKOM KRVLI, MOČNIM UTRIPANJEM SRCA, GLAVOBOLU, je naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica že davno preskušeno domače sredstvo. Prava

FRANZ-JOSEFOVA

voda deluje milo in zanesljivo odpira, a poleg tega niti v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

samo katoliških družin, če ima kaka protestantovska družina katoliški list, tega ne vemo. Tako smo zbrali tudi statistiko za lansko leto. Ne razumemo, iz kakega razloga bi dru-

Hajdina. Na praznik Marijinega Oznanjenja so naše katoliške organizacije z združenimi močmi priredile prav posrečeno materinsko proslavo, katere se je udeležila ne le mladina, ampak tudi odrasli v častnem številu. Vsi udeleženci so prišli do prepričanja, da le naša stara preizkušena društva, ki temeljijo na katoliških načelih, zmorejo take prisrčne prireditve, medtem, ko ona društva izza novejših dni ne vedo drugega, ko samo nekake tekme, in še te ob nedeljah in praznikih, da se Gospodovi dnevi skrunijo. Zato pa velja in gre od ust do ust le geslo: »Bodi vklanjen pri Bralnem društvu oziroma pri Krščanski ženski zvezi! Tako bo naša mladina vsestransko izobrazbo imela in srečnejša ji bo njena bodočnost!

St. Vid pri Ptuj. Naše prosvetno društvo je priredilo na praznik Marijinega oznanjenja materinski dan. Slavnostni govor je imel nekdanji

žine navajale neresnice. Navedli smo iste podatke, kot so bili v »Slovenca« in tam smo videli tudi popravek. V popravku se trdi, da so zgubile »Novine« letos le 15 naročnikov. V fari imamo 11 vasi in samo tu pri Sebeščanu so izgubile »Novine« letos 11 naročnikov in v šalamencih 6, to je že 17 itd. Napredovale niso v nobeni vasi. Ne pišemo to iz kake mržnje, ne, samo zato, da ne bi naši naročniki dobili vtisa, da poročevalec nalašč poroča neresnične podatke. Priporočamo tudi mi »Novine«, vendar pa ne vsiljujemo nikomur ne »Slovenskega gospodarja« in ne »Novin«. Če prihaja v farno več »Novin«, kot smo mi trdili, je mogoče, mi smo le trdili, koliko je naročnikov. Bodimo vsi zadovoljni, da naše katoliško časopisje, vse eno katero, napreduje! To je naša zadnja beseda glede te statistike.

Pozabljivci, plačajte naročnino!

Krog. Pri nas bodo še letos zidali šolo, ozir. stanovanje za učitelje in še en razred in dvorano. Tako, da bomo imeli štiri učilnice. Denarja imamo okrog 60.000 Din.

dolgoletni šentvidski župnik p. Alfonz Svet. Igra »Zlata mamica« je prav lepo uspela in napravila na vse globok vtis. Zelo lepo je deklamirala Mica Vaupotič »Naše mamice«. Tudi najmanjše ljubljenske mamic so pokazale ljubezen do svojih dobrotnic s spevoigrano »Naše mamice«, ki so jo izvedle zelo srčkano in žele zato mnogo priznanja. Veličastna sklepna živa zlika »Otroci veseli okrog mamice srečne«, je zaključila to lepo prireditev. Prireditve bo ostala vsem v lepem spominu, društvu pa služi v ponos in čast.

Središče. Narodna prosveta vprizori v dneh 5. aprila (cvetna nedelja) in 13. aprila (velikonočni ponedeljek) »Slovenski pasijon«, dramo 14 slikah. Prva predstava se vrši ob pol 8. uri zvečer, druga pa ob treh popoldne. Pridite in oglejte si to veliko odersko delo, ki ga znatno dopolnjujejo kostumi, petje in obširen scenični material.

Ljutomer. Na cvetno nedeljo popoldne ob pol štirih naše Prosvetno društvo ponovno vprizori krasno zgodovinsko igro »Mutec osojski«, ki jo je po Aškerčevi baladi napisal domačin Anton

dan na dan od rane zore do pozne noči v gozdu. Sam je podiral, sam klestil in lupil in vlačil hlode v graben. Močen je bil za dva, sčasom pa se je tako izuril, da bi tudi trije drvarji težko bili kaj več napravili kakor on sam. Konec junija je bilo že kakih petdeset blodov v grabnu, kraj julija že osemdeset. Videti je bilo, da se mu bo posrečilo, in večkrat je pri sebi računal, da bo zaslužil vsaj dvajset tisoč dinarjev, če Bog da. S tem denarjem bi zmoget jeseni kako večjo kupčijo in drugo leto bi se ogledal za kako kmetijo.

Toda namesto sreče ga je zadela nova nesreča in ga strahovito udarila.

Na Veliko Gospojnico je bilo tako soparično, kakor prej ves julij ne. Že med pranganjem so se zbirale na vrhovih črne kepe. Videti je bilo, da se kuha nevihta. Tako je bilo do večera. Ko je sonce zašlo, so se jeli črni oblaki na vso moč poditi. Od dveh strani je zapiskal veter in se nad Podkrajem divje zavrtel. Bliskalo je venomer, da so se ognjene kače vlekile kakor verige brez konca od neba do zemlje. Grmelo in treskalo je, da so ječale gore. Potem se je utrgal oblak in razlil neznansko mnogo vode.

Lilo je kake četrt ure; potem se je poglelo. Toda v višavah je še vedno hrumelo, z novo silo so zaplesali viharji, znova so se vžgali bliski in bičali nočno nebo. Po lesovih je tulilo in pokalo, od stien

je odmevalo, grmelo je brez prestanka, cele minute je žarelo, vmes pa so stokali in zdihovali zvonovi.

Treska in huđega vremena — reši nas, o Gospod!

Drugi oblak se je utrgal in se usul na vas. Cesta je bila podobna potoku, po oknih je šklepetalo, kakor da suje tudi točo.

Proti polnoči so bliski ugasnili in gromi utihnili; šumel je le še enakomeren, gost dež.

Podkrajčani, ki so dozdej bdeli v strahu in molitvi okoli blagoslovljenih sveč, so mirno zaspali. Drugo jutro jih je obšla žalost, ko so našli polja in travnike na oni strani Bistrice na tolsto pokrite s kamenjem in peskom. Kakor pa je Suhi graben divjal, kaj takega pa niti najstarejši občani niso pomnili.

Najhuje razdejano je bilo Blazinovo zemljišče, prav tisto pri vodi, na katerem je bil Tevž vknjižen. Prestrašen je šel mimo in gledal nekdanje lepo polje, ki ga je razrila voda in nasula nanj pečevja in vejevja.

Še večja groza pa ga je čakala zgoraj v Suhem grabnu. Struga je bila razrita, da je ni bilo spoznati. Tu se je kopicil pesek, tam je zijala gola skladovnica skal, drevje je ležalo navzkriž. Moj Bog, saj tu dol svojega lesa ne bo mogel spraviti, ali pa bo moral za spravo toliko dati, da ne bo ničesar zaslužil!

Ko je prilezel od frate, je videl, da nima več kaj spravljati. Ker graben tu ni bil strm, je hudournik

vi preminulega Lidj Jessu in po njegovi smrti pa njegovega še živčvečega brata, ki bi naj zasedel prestol kot Menelik II., dasi ni povsem pri vseh petih.

Najbolj so se do sedaj trudili Italijani,

da bi se polastili slabomnega Menelika II. in bi z njim pregnali s prestola sedaj vladajočega neguša, kar jim je pa doslej že parkrat spodletelo.

Menelika II.

in njegovo mater ekscesarico Fatumato Abubakar straži francoski guverner in je v zadnjem času odstranil iz bližine cesarskega potomstva vse one, ki so si, najeti od Italije in drugih držav, prizadevali, da bi zvalili Me-

Brumen od Sv. Križa pri Ljutomeru. Igra je že pri prvi predstavi vzbudila veliko pozornost. Po vsebini tudi spada v postni čas, saj predstavlja kesianje in pokoro nad grehom. Vse okoličane, zlasti pa Križovčane, odkoder je doma avtor, vabimo, da pridejo tega dne v Ljutomer in si ogledajo »Osojskega muteca«. Na bode Vam žal!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi na velikonočni pondeljek vojno dramo v petih dejanjih »živ pokopan«.

Leskovec. Oznanjenje Marijino! Ta praznik smo letos popolnoma posvetili Mariji. Zarano so imele matere svoj nauk, pri poznem opravi- tu pa dekleta. Popoldne je bilo na novo spreje- tih v Marijino družbo nad 60 deklet. Marijina proslava se je končala popoldne po večernicah v šoli s prelepo duhovno igro »Theophilus«. V

dobro uspeli igri smo gledali ponazorjeno moč in veličino Matere božje, ki se tudi za največ- jega grešnika poteguje, ako se le skesano k njej zateče, kakor Theophilus. Marija, Mati ču- dovita, čuvaj našo mladino pogube! Želimo, da bi se ta prelepa igra ponovila!

Šmarje pri Jelšah. Naš Katoliški dom še ni sprejel med svoje stene toliko občinstva in tu- či ne igralcev, odkar stoji, kakor na Marijin praznik, ko so naši požrtvovalni člani in čla- nice spravili na oder res lepi Meškov »Pasijon, Kristusovo trpljenje«. Prav je prerokoval »Slo- venski gospodar«, da je Meškov »Pasijon« res naš in da ne bodo mogli iti naši odri mimo nje- ga. Pri nas je žel v vsakem oziru naravnost velikanski uspeh. Za cvetno nedeljo 5. aprila, ko ponovimo »Kristusovo trpljenje«, se nam obeta zopet velik obisk. Vabimo vse naše prijatelje od blizu in daleč!

kopali daleč na okoli znanega viničarja Franca Ahman, ki je bil skoraj pol stoletja kot viničar pri istem gospodarju.

Sv. Urban pri Ptuj. Žalostno vest so nam sporočili iz ptujske bolnice, da je 12. marca umrla Marija Preložnik, ki je več let bolehal ter iskala v bolnici ozdravljenje. Mesto zdravja pa je prišla smrt. Pogreba, ki se je vršil dne 14. marca v Ptuj na mestno pokopališče, sta se udeležila tudi dva brata orožnika Vinko in Franc Preložnik, ki sta sedaj v patroljni šoli v Ljubljani. Rajna naj počiva v miru, preosta- lim naše sožalje!

Ljutomer. Umrla je v Ljutomeru Skuhalova Johana, kakor so jo običajno imenovali, sicer se je pa pisala Šumenjak. Bila je gospodinja znanega ljutomerskega pesnika Petra Skuhala. Doživela je veliko starost 84 let. Njeno posest- vo, nekdanja last Petra Skuhala, je že lansko leto kupil g. Zacherl. Skuhalovi Johani pa daj Bog večni mir!

Veržej. V nedeljo, 29. marca, je umrl Peter Strajnsak, posestnik, po dovršenem 77. letu. Bil je dolgoleten naročnik »Slovenskega gospo- darja«, vrl krščanski mož, ki je svoje otroke vzgojil v strogo krščanskem duhu. Naj počiva v miru! Ženi vdovi in dvema sinoma naše so- žalje!

Zusem pri Celju. Dne 23. marca je umrl na Zusemu 85 letni Jožef Petrinač. Bil je dober oče, skrben in miren gospodar. Splošno je bil priljub- len pri vseh. Vedel je dosti povedati od nekda- njega gradu »Tinje« in pokopališča iz rimskih časov. Izkopal je tudi neke kamenite plošče z napisi iz rimskih časov, katere je pozneje poslal v muzej. Bil je tudi naročnik »Slov. Gospodarja« do lanskega leta. Kako priljubljen je bil pri lju- deh, je pokazal njegov pogreb. Vsi, ki so ga po- znali, ga bodo ohranili v trajnem spominu. Naj mu bo zemljica lahka! Ostali rodbini izrekamo najgloblje sožalje!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Razbor pri Slovenjgradu. Dne 23. marca smo spremljali k večnemu počitku prevžitkarja Sovinc Jakoba, s katerim smo izgubili iz naših vrst res vzor moža, pravega poštenjaka, ki je bil pravi značaj in tip pristnega slovenskega kmeta, kateremu je ljubi Bog naklonil 84 let bivanja v tej solzni dolini. Pokojni je bil odlič- en gospodar ter je tudi dolga leta sodeloval v raznih odborih kot značajan odbornik ter je bil dolga leta župan bivše občine Razbor pri Slov. Gradcu. Upamo in iskreno želimo, da bi mu Naj- višji podelil na onem svetu najlepše plačilo za njegovo pravičnost in njegova dobra dela. Svo- je posestvo je že pred nekaj leti izročil svojemu sinu, ki je po vzgledu svojega očeta ravno tako napreden in značajan gospodar in zelo skrben družinski oče.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Umrl je 16. III. Marko Kroječ, prevžitkar, po domače Kugler, v 72. letu svoje starosti, pokopan pa je na pra- znik sv. Jožefa ob ogromni udeležbi ljudstva. Bil je značajan mož, v čigar hišo prihaja naš »Slovenski gospodar« že 42 let. Bil je izvrsten

tesarski mojster. 11 let je bil župan tukajšnje občine in to od leta 1912 do 1923, 6 let načel- nik šole, 30 let odbornik tukajšnje Hranilnice in posojilnice, tudi je bil odbornik živinorejske zadruga. Nakopal si je bolezen, srčno vodeniko, ki ga je priklenila na bolniško postelj in pre- rano spravila v grob. Njegovega pogreba se je udeležila mnogobrojna množica. Poslovilne besede mu je govoril g. župnik v cerkvi s priž- nice. Vsemogočni daj njegovi duši večni pokoj! Ženi vdovi, sinu, hčerki pa naše prav iskreno sožalje!

Sv. Jakob v Slov. gorica. V najlepši moški dobi 42 let je umrl kmet Alojzij Jamernik iz Počenika. Rajni je bil zvest naročnik našega »Slovenskega gospodarja« ter vzgleden gospo- dar. Zapušča ženo in pet nedoraslih otrok. Bla- gopokojnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Sv. Jakob v Slov. gorica. Smrt nam je zad- nji čas pobrala nekaj odličnih mož. Pred pol le- tom smo izgubili odličnega in uglednega go- spodarja Gabrijela Molnar, te dni pa smo po-

nelika II. in njegovo mater izven varnostne- ga območja Francije in da bi bila koj pri roki, če bi nastopila prilika, da bi se moral odreči abesinski kroni sedajni vladar Haile Selassie.

Menelik II. m njegova mati dobi- vata iz posebnega fon- da francoske Somalije pokojnino, s katero se preživljata.

Spomenik leta 1895 pa- dlim Italijanom.

Zadnje dni so se vr- šili med Italijani in Abe- sinci srditi boji na se- vru med 3400 m viso- kým hribom Amba Ala- dži in Ašangi jezerom. Na gori Amba Aladži je padel 7. dec. 1895 Italijanski major To- selli s svojim bataljo- nom. Italijanske čete

pustil tod toliko tega, kar je drlo z njim, da je bila več kakor polovica lesa pokopana pod zemljo.

Ves iz sebe je dolgo strmel v to razdejanje. Potem je počenil na hlod in si z rokami podprl glavo.

Kaj zdaj?

Do Novega leta ne zmore denarja za les. Če pa ne bo plačal, ga bodo kmetje tožili. Potem bo moral priznati, da nima denarja. In nihče mu ne bo verjel... Izpričati bo moral, kam je del izkupiček za Dvornikovo — in nič drugega mu ne bo ostalo: izdati bo moral skrivnost in osramotiti očeta in vso rodovino... Ali tega ne bo! Nikoli ne bo! Ne, ne! — Toda kaj, če ne bo povedal resnice? Rekli bodo, da skriva denar, in obsodili ga bodo kot goljufa in vtaknili v ječo.

»O Bog, moj Bog! Kako moreš ubogega človeka tako zapustiti?«

Tedaj mu je šinila glava pokonci. Saj še ima denar. Pri Blazinovih ga ima, nekaj bo še za les tudi dobil; vse skup bo več ko dovolj, da poplača kmete v Rovtah. Če bo od Blazinovih le dobil! Zdaj, ko jih je nesreča obiskala! Pa ne more drugače... Kaj bo to spet marnjev! Res je strašno in ne bi tega nikoli storil, čeprav so mu toliko hudega pri- zadeli; saj ve, da se je tudi tista pustna norčija v Blazinovih glavah spočela... Zaškripal je z zobmi...

Ne, iz jeze, iz sovraštva, zavoljo maščevanja ne dela tega, ampak ker mora, ker drugače ne more... Vsak je sebi najbližji. Pri Blazinovih je v nevarnosti dom, pri njem pa zadnji košček časti, da ga reši in da ne zajde v ječo. Zato mora, mora tirjati Blazinove.

Da bi se otresel težkih misli, je poizkusil delati. Toda danes mu ni šlo od rok in zato se je kmalu vrnil s pobešeno glavo domov.

Že drugi dan se je oglasil pri Blazinovih in po- vedal, da ga je sila nagnala in da je prišel po denar. Najprej so ga gledali, potem pa so jeli vpiti in kričati in le malo je manjkalo, da ženske niso skočile vanj.

»Bodite pametni, ne more biti drugače,« je dejal mirno; »ako mi v štirih tednih vrnete, vam pustim obresti za zadnji dve leti.«

»Kaj boš puščal, ti salamenski skopuh!« je hre- ščala stara Blazinovka in ga s strupenimi očmi prebadala. »Ničesar ne plačamo, najmanj zdaj, ko nas je zadela taka nesreča.«

»Tudi mene je,« je odvrnil.

»Seveda! Tistih nekoliko dreves še besede ni vredno!« se je penila. »Naj bi te le bilo zadelo! Podgane pa miši naj ti požrejo tvoje jurije in tati naj jih dobijo!«

»Ali mi torej nočete vrniti?« jo je prekinil.

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Kamnica. V nedeljo 5. aprila bo po rani sv. maši v cerkveni dvorani političen shod, na katerem govori g. Franjo Žebot in šerbinek.

Troblje pri Slovenjgradcu. Od pamtveka ne pomnimo, da bi bil iz tukajšnjega kraja kak dopis v »Slovenskem gospodarju«, kakor da bi bili vsi analfabeti, ali pa se bi bali uredniškega koša, ki je baje zelo velik. Pri porokah nismo najzadnji, imeli smo kar dve v tem predpustu. Pri nas prideta na 10 hišnih številk kar dve gostilni. Občinski urad imamo prav blizu, komaj dve uri oddaljen. Po čigavi zaslugi, si lahko mislimo.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Lep jubilej 50letnice rojstva je obhajal v četrtek tukajšnji veleposesnik g. Ilešič Franc v ljubečem krogu vse številne družine in vabljenih najožjih prijateljev. Častitamo!

Sv. Jakob v Slov. goricaх. Gospodarska slika nas »stiska« vedno bolj. Vina dobrega polne kleti, kupca pa od nikoder, pač pa vidimo zelo pogosto finančno kontrolo z gotovimi zapisniki. Kljub temu ne obupujemo, ampak se bistrimo za prihodnost. Prosvetno društvo pridno prireja podučne sestanke in je s čisto novimi močmi priredilo dne 12. marca prav lepo gledališko predstavo s podučnim predavanjem. — Isti dan je bil občni zbor novoustanovljene sadjarske podružnice. Vodstvo podružnice so dobili v roke moške, ki so najboljši porok, da bo podružnica v resnici uspevala v korist cele župnije. Tako pri prosvetnem društvu, kakor pri novoustanovljeni podružnici se je čutila skrivna sila, ki bi rada ovirala delo z osebnostmi, a je povsod zmagala misel na splošno korist nad osebnimi zadevami.

Ptujska gora. Proslava materinskega dneva. Ptujski gori, znameniti romarski božji poti, je prinsel 25. marec veliko veselja. Predpoldne ob pol 9. uri je bil med sv. mašo slovesen sprejem otrok v Marijin vrtec s skupnim sv. obhajilom. Sprejetih je bilo do 80 otrok. Gamljiv je bil prizor, ko so otroci, okinčani s cvetjem in svetinjicami, klečali pred čudodelnim kipom Matere božje črnogorske ter Marijo izvolili za svojo mater. Popoldne pa je Marijin vrtec priredil v

tukajšnji osnovni šoli akademijo z zelo peštrim programom kot proslavo materinskega dneva. Obisk je bil nepričakovano velik; dvorana je bila dobesedno nabito polna. Petje, deklamacije in dve igrici so izzvali od prisotnega občinstva ne samo buren aplavz, temveč tudi solze, tako da so celo možje držali kar robce na oči. Prav posebno globok vtis sta napravili na občinstvo zadnji točki: deklamacija »Rajni materi« in igrica »Močna mati«. Odmore so izpopolnjevali domači godci.

Prihova. Tukajšnja hranilnica in posojilnica je imela 25. marca svoj občni zbor. Bilanca kaže, da je posojilnica v težkem položaju. To je plod dela bivše samostojne kmetijske demokratične stranke v preteklih letih. JNS režim ni nič storil, da bi zajezil razvoj gospodarske in finančne krize, marveč je samo preganjal tiste, ki so bili drugega mišljenja. Sedaj si moramo sami pomagati, kolikor vemo in znamo. V našo moško pa imamo popolno zaupanje. Našo posojilnico in hranilnico bodo vodili naslednji: načelnik je zopet g. Janez Ozimič, odborniki pa: Skrbinšek Franjo, ki je ob enem tajnik, Pučnik Albin, Mlakar Ivan in Kocjančič Anton, župnik. Nadzorstvo pa vodi zopet Jesenek Jožef. Bog daj v prihodnjem letu boljše uspehe!

Prihova. Najboljše moči na naši šoli so odšle drugam. Gdč. upraviteljica Lucija Bajčeva je odšla 2. marca v Ljubno v Savinjski dolini. Imela je posebno veselje za prireditev iger, bodisi s šolskim otroci, bodisi z odraslimi. V tem oziru jo bomo močno pogrešali. Nadomestil bi jo bil g. učitelj štefančič, ki je bil od banovine tu nastavljen kot dnevničar, v jeseni lanskega leta s 1. novembrom. Lepo je deloval v šoli in izven šole. Pri prosvetnem društvu je poučeval petje in imel že dobro izvežban pevski zbor, ki je veliko obetal. Tudi igro je že priredil za prosvetno društvo. Pa tudi ta je moral iti od nas in sicer v Prekmurje. Oženjen je, ima eno ljubko hčerko Danico, boleho gospo, ki je od žalosti obolela. Poslal je gospo k njenim staršem na Skomarje in sam odšel.

Sv. Jernej pri Ločah. Kakor povsod, tako tudi pri nas naši zavedni možje in fanti v velikem številu pristopajo v novo JRZ ter podpisujejo pristopnice. Živimo kakor prerojeni, ker je poplava novo ustvarjene stranke odnesla že skoro vse bivše JNSarje, ki so hoteli zrušiti

»klerikalno trdnjavo«. Kakor se sliši, dobimo spet nazaj svojo samostojno občino tako kakor je fara.

Slovenska Bistrica. Na cvetno nedeljo, popoldne po večernicah, bo v dvorani hotela Beograd skioptično predavanje o lanskem evharističnem kongresu. Predaval bo g. profesor Klasinc iz Maribora.

Središče ob Dravi. Na praznik Marijinega oznanenja je priredil Marijin vrtec ljubim mamicam krasno uspeli materinski dan. Ko bi videli, kako so bile naše mamicе vzradoščene nad ljubkim nastopom svojih otrok! Marsikatero oko je bilo solzno nad lepimi, prekrasnimi besedami g. kaplana. Obenem je bila ta prireditev zaključek duhovne obnove, ki se je vršila od 22. do 25. marca t. l. Uspeh iste je bil viden na Marijin praznik pri sv. maši, ko se je cela cerkev zgrnila k obhajilni mizi. Množice so šle, da prejmejo Kristusa Kralja. Tudi pridige so bile vsak dan dobro obiskane.

Štrigova pri Ljutomeru. Novak Ivan, po domače Pajtek, star 86 let, prevžitkar v Pajtekovem selu, je že večkrat v svoji duševni zmedenosti napovedal svoj naklep, da si bo življenje končal. Njegovi domači niso nikake važnosti polagali na to, kar naenkrat najdejo starega Pajteka, v soboto 21. marca popoldne, v domačem škednju obešenega. Drugi dan so ga po izvršeni komisiji brez cerkvenega obreda pokopali. — Na predpustno nedeljo umorjeni Pergar Karol se je odpravil v štrigovo k pozni sv. maši, ni pa šel v cerkev, marveč se je zunanaj cerkve razgovarjal s svojimi tovariši, kdaj in kje se bodo v noči zbrali; po noči pa je bil ubit. Stari Pajtek je bil duševno zanemarjen, ni maral ne za cerkev, ne za sv. spoved in je takisto žalostno končal. Zelo svarilni primeri za naše ljudstvo! — Naš organist nas zapuša. Že pred novim letom je dobil novo službo v Varaždinu, katere še do danes zbog posebnih zadržkov ni nastopil. Službo organista je pri nas vršil čez 15 let; vodi je več cerkvenih društev ter zasluži kot javen delavec na kulturno-prosvetnem polju javno priznanje in zahvalo. — Nabiralna akcija za nove zvonove za cerkev na Razkrižju je s polnim uspehom končana. Sedaj čakamo na sprejem in blagoslovitev novih zvonov, ki se bo izvršilo ob ugodnem vremenu na velikonočni pondeljek. Posvetitev bo

»Ne — in če se na glavo postaviš, tudi ne! Rajši zažgem hišo in hlev in vodo spustim po poiju. Zlodej naj te —«

Preklela ga je, da ga je postalo strah. Ni rekel ne besede in je odšel. Za njim se je razlegel peklenški krohoh.

Doma je Tevž še enkrat vse preudaril; toda nobene druge poti ni našel. Ko zlepa ni šlo, je moralo iti zgrda. Oklevati ni smel več niti en dan; kajti zadolžnica je velela, da je treba posojilo tri mesece prej odpovedati. Ako je hotel do Novega leta dobiti denar, ni smel več odlašati.

Zaradi tega je šel naslednje dni na sodišče in teden navrh so dobili Blazinovi sodnijsko terjatev. Ti so že mislili, da so Tevža zastrašili in da si ne bo več upal nad nje zaradi denarja. Ko pa so videli, da mu je resnica, so nagnali tak vrišč, da je odmevalo po vsej fari.

Vse je obsojalo Tevža. Čeprav Blazinovi niso bili v časteh pri faranih, so se po zadnji nesreči vendar vsem smilili, medtem ko je Tevžu vsakdo privoščil škodo, ki mu jo je neurje napravilo. Vnebovpioč greh se jim je zdel, kar je počel Tevž. Kjer se je prikazal, so ga od vse povsod zmerjali: »Skopuh! Oderuh!« ... Toda Blazinovi so le prekmalu spoznali, da ljudem ni toliko zanje, temveč zato, da se nad Tevžem znesejo; kajti ko so iskali posojila,

da bi mogli Tevžu vrniti, ga niso dobili nikjer; zgodilo se je celo, da so se jeli tudi drugi upniki oglašati. Stara Blazinovka se je od jeze penila.

V tistem času je srečala Blazinova Liza Zvonikovo Marto na samem. Ko sta se pozdravili in je hotela ta iti naprej, jo je Liza strupeno obrevknila:

»Ti, čuj! Povej svojemu oderuhu, da ga lepo pozdravim in mu želim, naj mu denar iz nosa in ušes vzraste!«

»Koga imaš v mislih?« je zardela Zvonikova.

»Koga drugega kakor tvojega ljubčka seveda, lepega Tevža, ženina tvojega, ki se ga bodo od same lakomnosti garje lotile.«

»Jaz nimam ženina.«

»Seveda ga nimaš več, haha, ker te je pustil. Prav ti je, prav, že prav! Take prevzetne goske obtičijo vedno v najhujšem blatu.«

»Kaj mi hočeš? Pusti me!«

»Nič ti nočem, le resnico ti hočem enkrat v obraz povedati. Mislila si, kaka sreča, če se obesiš na Dvornika. Izbrala si si pa najhujšega stiskača in falota...«

»Falot ni!«

»A tako? Ti še držiš z oderuhom!«

»Ne držim. Mene ne briga nič.«

(Dalje sledi.)

so se sedaj po predoru abesinske fronte na severu polastile omenjene gore. V neprestanem delu po dnevu in po noči so Italijani zgradili v 14 dneh 10 km dolgo in 6 m široko cesto na vrh Amba Aladži, kamor so postavili spomenik leta 1895 padlim. Spomenik tvori kameniti stožec z doprsnim kipom Mussolinija in s spominsko ploščo, na kateri je opisana junaška smrt marjorja Toselli.

OGLASI
v »Slov. gospodarju«
imajo
najboljši uspeh!

opravi g. Lehpamer, dekan iz Nedelišča, ob asistenci številne duhovščine. Na proslavo bodo prihitali verniki iz sosednih župnij v Medjimurju, razen tega iz Prekmurja in iz Spodnje Štajerske.

Žusem pri Celju. Redko kedaj se kaj sliši od žusma, mogoče vsako drugo leto enkrat. Nekako pred dvema leti je bila ustanovljena v Loki pri žusmu sadjarska podružnica in je bilo videti, da bo dobro uspevala. Dobila je tudi brezplačno zemljišče, na katerem bi imeli drevesnico. Na žalost je pa že prvo leto zrastle na dotični njivi navadna špinača, mesto sadnih drevesc. In sedaj je pa sploh čisto zaspala podružnica. To bo najbrž krivda predsednika in tajnika, ker se nista dovolj brigala za napredek tega koristnega društva. Ustanovljena je bila tudi Strelska družina, katera ima precej članov in to po zaslugi tajnika Antona Pogarčiča, kateri jako požrtvovalno sodeluje pri njej; zraven tega še pa včasih tako mило zaigra na citre kako lepo pesmico, da mora vsakega starega in mladega iz velike žalosti zbuditi k ve-

selju. Zelo smo ga veseli in mu še vnaprej želimo mnogo uspeha v njegovem neumornem delovanju.

Slovenci v Zagrebu. Konec marca smo, ali bolje že v začetku aprila. Zato moramo napraviti malo obračuna, kaj smo naredili v preteklem mesecu. Pa pojdemo kar po vrsti od nedelje do nedelje: 1. marca smo imeli zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami o starem in novem Dunaju (akademik g. Slapšak); 8. marca je še mnogo zanimiveje govoril č. g. misijonar Vizjak D. J. o svojem misijonskem delu v Bengaliji. Ljudi je bilo mnogo, kakor smo napovedali, in ob tej priliki smo zbrali za misijone nad 200 Din. Teden dni pozneje, dne 15. marca, smo gledali lepo in pretresljivo igro »Sveti Vid«, ki je zelo primerna za postni čas. Marsikdo je bil ganjen ob pogledu na življenje prvih kristjanov. Tudi sv. Jožefa, ko v Zagrebu ni praznika, smo pri sv. Roku skromno proslavili. Dne 22. marca pa je govoril o življenju rib in o ribiču športniku študent g. Simončič Anton.

Ž e n s k i s v e t

Kako si bom uredila cvetlični vrt?

Vedno me je razveseljeval pogled na okusno urejen vrtiček, na cvetočo gredico ob hišnem zidu, na ponosna okna naših kmetskih domov. Toliko pridnosti, nege in dobrega okusa je pri mnogih naših ženah in dekletih, da smo v tem oziru tudi od drugih priznani.

Kdo ne pozna naše slovenske hiše s slapovi rdečih nageljev? In naš roženkravt, fuksije, pelargonije ter rožmarin? Ponosna je vsaka izmed naš na te svoje ljubljence, če ji le uspevajo. Uspevajo pa tako radi, da jim le nekoliko postrežemo.

V letošnji pomladi si bomo tudi naš vrt tako uredile, da nam bo vse leto v veselje. Ne bomo gledale samo na korist, ki jo imamo od zelenjadi, rastoče v njem, temveč tudi na užitek, kate-rega nam nudi s svojim raznobarnim cvetjem, kadarkoli se ozremo vanj.

Ob lehah za zelenjad pustimo obrobke ali rabate za cvetje, če nimamo za to določenih posebnih gred. Posamezne oddelke omejimo z opeko, s kamenitimi ploščami, s kakšnim zelenjem in podobno. Da ne bo na potih preveč blata, odkopljemo nekoliko zemlje ter vložimo debeljšo kamnjo in ga trdno zbijemo. Navrh nasujemo peska, ki ga moramo dobro potlačiti. Vsako pomlad moramo takšna pota očistiti plevela ter nanovo posuti s peskom.

Cvetlične grede posejemo in zasadimo tako, da imamo cvetje vse leto, od zgodnje pomladi pa do pozne jeseni. V poletju in jeseni so naši vrtovi bogato obloženi s cvetjem, a spomladi so navadno grede prazne po par mesecev.

Posebno priljubljene pomladne cvetice so mačehe, potočnice, marjetice, jeglič, vijolice, tulipani, zlati šeho, rumeni narcis in druge. A te cvetice sejemo že poleti, da se do jeseni razvijejo. Čez zimo ostanejo na vrtu. A spomladi jih topli sončni žarki že zgodaj priključijo v cvetje. Cveto in krase naše grede, dokler jih ne izpodrine poletno cvetje.

Razvrstiti moramo cvetice tudi po velikosti in barvi. Ob poti pustimo nizke, za njimi pa nasadimo večje rastline. Tudi ne ljubijo vse enake lege. Nekatere so večje prijateljice sonca, a druge zopet ne.

Naše vrtnarice tudi rade precej gosto nasade svoj vrt, da čimbolj izrabijo prostor. Prav je tako! A vendar moramo dati vsaki rastlini dovolj prostora, da se razvije čim lepše ter napravi tudi

večje cvetove. Vedeti moramo, kolikšna bo rastlina, ko se bo razrasla in po tem ji odmerimo prostor, ne pa po sadikah.

Če hočemo, da bo naš vrt lepši in učinkovitejši, zasadimo s posameznim cvetjem večje ploskve. Take skupine z enotnimi barvami napravijo veliko ugodnejši in močnejši vtis, kakor pa če pomešamo na enem prostoru cvetice vseh mogočih vrst in barv, tako da posamezne sploh ne pridejo do veljave. Bolje je manj vrst, a tiste lepše!

Lep vrt zahteva precej dela, pa tudi stroškov se nekaj nabere. Včasih ji treba kupiti semena, čepulice in gomolje. A vsako dekle in vsaka gospodinja tudi za lepoto rada nekaj žrtvuje, pa bodisi to lepota obleke, hiše ali pa vrta. Pozabiti pa tudi ne smemo, da je lep vrt in cvetoča gredica ob hišni steni ali ograji zrcalo in ponos vsakega dekleta in vsake gospodinje!

O zimski obleki.

Dostikrat se zgodi, da zimsko obleko, ki smo jo spomladi odložili, zapremo v skrinjo ali omaro, ne da bi temu posvetili večjo pozornost. Kaj pa moramo storiti z njo?

Najprvo jo očistimo prahu in vseh madežev, da se ne bodo preko poletja preveč vlezli vanjo. Tudi prezračimo jo dobro, da izgubi duh po potu in tobaku.

V omaro ali skrinjo damo med obleko naftalin, ki ga dobimo v drogerijah in tudi v navadnih trgovinah. Potem jo zavijemo v časopisni papir. Vonja po naftalinu, kakor tudi po tiskarskem črnilu molji namreč ne prenesejo in tako se jih na lep način obranimo.

Tudi stolčen poper, ki ga damo med obleko, odganja molje in prav tako orehovo listje, ki varuje zlasti volnene reči.

Zadostuje končno tudi samo časopisni papir. Vsak kos obleke posebej in nato še vse skupaj zavijemo dobro v časopise. Najbolje je, če kar zalepimo na konceh, da molj sploh ne more zraven.

Tako pustimo lahko obleko brez skrbi preko poletja in se nam ni treba bati, da bi bila prejedena ter s tem delno ali celo popolnoma uničena.

To in ono.

Prhljaj na glavi najlepše odpraviš z jajčnim rumenjkom. Dobro ga raztepi in zadrgni z njim glavo. Nato jo izperi s toplo vodo. Rumenjka očisti kožo na glavi, odpravi prhljaj in napravi lasje prijetno mehke.

Obolenje in lenivost črev.

Vsa hrana se začne prebavljati v želodcu. Nadaljuje in dokončuje se pa prebava hrane v črevesju s pomočjo raznih črevesnih sokov, žolča in trebušne slinovke. Vsaka prebavna motnja se izraža v prepočasem ali pa prehitrem odvajanju črevesne vsebine. Prvi pojav se imenuje lenivost črev ali zaprtje, drugi pa črevesni katar ali driska. Zaprtje je mnogo pogostejši pojav. Vsaki motnji pravilnega črevesnega delovanja je vzrok nezadostni sestav črevesnih sokov ali pa žolča, mnogokrat pa tudi obolenje trebušne slinovke. Največkrat manjkajo telesu one tvarine, ki jih izločujejo zdrava čreva in katere delujejo poživljajoče na prebavne živce. Mnogo ljudi poskuša dražiti črevesne živce s pomočjo odvajalnih sredstev, ki močno delujejo. Na ta način pa se povzroči čisto razdražljivost črevesja ali pa se ljudje privadijo odvajalnemu sredstvu, tako da črevesje kmalu ne more več normalno delati brez odvajalnih sredstev. Prebavne težave so največkrat v zvezi z nastajanjem plinov, slabostmi, pomanjkanjem apetita, glavoobolom, kakor tudi z nečisto kožo. Tudi nespečnost in pomanjkanje energije so posledica prebavnih motenj.

Vsak večer naj se popije eno skodelico Planinka čaja. Njegova vsebina na grenkih snoveh, natriju in eteričnih oljih, povzroči normalno sestavo črevesnih sokov. Nadalje se je treba mnogo gibati ter se po mogočnosti varovati težko prebavljivih jedil, kakor tudi takih, ki dražijo črevesje.

Gospodična, 28 let stara, je trpela na trdovratni zapeki, črevesnih plinih in napetju. Skozi dolga leta je uporabljala odvajalna sredstva, ki so pa vedno slabše delovala. Že po pordnevi uporabi je povzročil Planinka čaj lahko prebavo in dnevno redno čiščenje.

Reg. S. 529-36.

Če imaš suhe lasi, zadostuje včasih, da lasišče dobro zdrgneš z vazelinom.

Če imaš mozoljasto kožo na obrazu, kani v vodo nekaj kapljic arnike. To stori vselej, kadar si umivaš glavo.

Lišaje si odpraviš s sokom od vinske trte, ki se cedi od nje, kadar jo obrezujejo. Dobro sredstvo proti lišajem so tudi šmarnični listi. Stolci jih in zmešaj s česnom in z medom ter s tem maži lišaje.

Kurja očesa najenostavneje odpraviš s kopeljo. V topli vodi, ki ji prideni nekaj sode ali mila, si umivaj zjutraj in zvečer noge. Ko se zmešča koža, odstrani plast kurjega očesa, kolikor se je pač da. To ponavljaj, dokler jih popolnoma ne odpraviš. Tudi česen, obeljen in dobro stolčen v kašo, navezujejo na kurje oko. Čez nekaj dni zmeščano kožo že lahko odstraniš.

Bradavice odpraviš s hrastovo skorjo. Razreži jo na drobne kosce in jo dalje časa kuhaj v vodi, da se začne razpuščati. S tem si večkrat na dan namaži bradavice. V dobrem tednu bodo izginile.

Največ otrok v prvem letu življenja umrje meseca julija, avgusta in septembra; med njimi je več takih, ki niso vživali materinega mleka. Vzrok največje umrljivosti dece v tem letnem času pripisujejo predvsem dejstvu, da je kravje mleko v najbolj vročih mesecih podvrženo prav posebno izpremembam po bakterijah, da se torej hitro skisa ali drugače skvari. A tudi vročina sama na sebi kvarno vpliva na dojenčka, ki hitro dobi kake črevesne katarje, katerim podleže tem gotoveje, ako ni pri materinih prsih. Že zato mora torej mati sama dojiti svoje dete, da odvrne nevarnost obolenja in umrljivosti.

Kuhinja.

Kašnat pečenkak. V 1l vrelega mleka vsipaj med mešanjem $\frac{1}{4}$ l oprane kaše ter mešaj toliko časa, da se začne gostiti. Nato odstavi. Ko se hladi, zamešaj 3 žlice sirovega masla, žlico sladkorja, malo soli in 1 rumenjka. Končno rahlo primešaj sneg 1 beljaka ter vlij na razbeljeno mast. Pečenega zdrobi in potresi s sladkorjem.

Zdrobov pečenkak. $\frac{1}{4}$ l mleka zavri ter vsiplji med mešanjem vanj 10 g zdroba, da postane

gosta kaša, ki jo daj ohladiti. Medtem speni 6 dkg sirovega masla, kateremu dodaj jajce, 10 dkg sladkorja, 1 nožno konico pecilnega praška, nekoliko limoninih olupkov, soli ter 3 dkg zmletih mandljev ali orehov, če jih imaš. Pomešaj vse to z zdrobom, deni v model in speci v vroči pečici.

Krompir s sirom. 4 velike krompirje zreži na tanke rezine in jih osoli. Lončeno posodo pa namaži s sirovim maslom, posipaj jo z nastrganim sirom in obloži dno s krompirjevimi rezinami. Na krompir pa naloži rezine krhkega dobrega domačega sira. Nato daj spet plast krompirjevih rezin in nato spet sir. Zadnja plast naj bo iz krompirja. Po vrhu pa potresi z nastrganim sirom, pokapaj z raztopljenim maslom in limoninim sokom. Peči $\frac{3}{4}$ ure v pečici.

Smetanov krompir. Skuhaj 6 neolupljenih krompirjev; kuhane olupi in še vroče zreži v skledo na koleščke in jih takoj polij s $\frac{1}{2}$ l kisle ali topljene smetane, ki si jo zavrela v kozici. Povrhu potresi še ocvrtih kruhovih drobtin in daj takoj na mizo.

Sirov štrukelj. Napravi vlečeno testo iz $\frac{1}{2}$ l moke, 2 žlic sirovega masla, $\frac{3}{4}$ l mleka in malo soli. Nato zdrobi v skledici $\frac{1}{2}$ l sira, primešaj $\frac{1}{4}$ l kisle smetane, 2 žlici sladkorja, malo drobno zrezane limonine lupine, 1 rumenjaka in sneg 1 beljaka. Potem razvleci testo, pomazi ga z navdom, zvij rahlo skupaj in deni v podolgovato pekačo. Peči ga približno pol ure.

Peter Rešetar rešetari.

Rešeto bo prišlo iz mode. Prišel sem v Beograd, da bi videl, kako bodo proračun v senatu rešetali. Pa sem videl, da so to navado opustili. Tu niso nič rešeta potrebovali. So že naprej sklenili, kaj bodo storili. Čudno, zakaj so sploh bile napovedane seje in rešetanje, da sem imel samo pot v Beograd. Če bo treba pa volilno rešeto vzeti v roke, tedaj bomo pa malo rokave zavihali!

Pucelj ni federalist! Tako je sam povedal. Ni bil niti tedaj, ko je bil skupaj s hrvaškimi federalisti, ne bo, če bo zopet kedaj z njimi skupaj. Tu tuja beseda nima nikake zveze s fedri, kakor nekateri mislijo, da bi Pucelj ne bil na fedre!

Moja nesreča. Nisem rojen pod srečno zvezdo, to že dolgo vem. Če bi bil rojen pod zvezdo, kakor Pucelj in sorodniki, bi gotovo bil v kaki dobri državni službi.

Naiven Kramer. Kramer misli, da njegovega govora Slovenci nismo razumeli! Milo rečeno, je res naiven!

Zoper kmetško zbornico! Če so v senatu delali nepravilne, da bi se mogle ustanoviti na pravi način kmetijske zbornice, se nikar ne čudimo. Nekoč sem slišal nekega gospoda, ki je govoril kmetu: Ti gospod, jaz gospod, ja, kdo bo pa gnoj kidal? Jaz bi tudi priporočil, da bi kmete najprej poslali, da bi izkidali.

Vsi JNSarji zoper občine, kot jih hoče narod. Zakaj se temu čudite, saj je JNS bila sploh zoper vse, kar hoče narod? Pri občinskih volitvah si niti ne upajo več svoje liste postavljati. Pravijo, da bodo sedaj oni abstinenti. Nimam nič proti. Samo naj okusijo vse prijetnosti abstinence!

Zemljepisna ura. Ker v senatu ni bilo drugega opravka, so naredili narodopisno šolo. Vršila se je takole: Kje živijo Slovenci? v Sloveniji. Kje živijo Hrvatje? Na Hrvaškem. Kje živijo Srbi? Na Srbskem. Kje pa živijo Jugoslovani? V senatu.

Kaj bo s proračunom? Ni strahu! Porabil se bo do zadnje pare!

Nova univerza. V Beogradu so osnovali novo univerzo, kjer so redni profesorji kot dr. Sto-

jadinovič, dr. Korošec itd., pa so neredni slušatelji, zadnji pristaši JNS. Ker ni moč več dobiti trihterja iz Nürnberga, se predavanja ne bodo več vršila.

Afriški samoumor. V Afriki se nič več ne obešajo. Če se hoče kdo usmrtiti, vzame zastavo Rdečega križa, leže na tla in čez eno uro ga že zadene šrapnel ter ga požene v zrak.

Angleški trgovci. Francija je rekla, da noče več angleških mešetarjev. Misli, da se je s tem Anglija rešila. Jaz pa vem, da je Anglija nemški mešetar in da bo tudi v novem položaju prišla do svojega zaslužka. Raje bi jaz bil angleški mešetar, kakor pa jugoslovanski rešetar. Pa vsi ne moremo narnaprej!

Poslednje vesti.

Iz domače politike.

Državni proračun je bil od narodne skupščine končno veljavno sprejet 30. marca. Določila finančnega zakona, ki jih je spremenil senat, bodo uzakonjena rednim potom. Prihodnja seja narodne skupščine bo sklicana pismeno.

Finančni minister je odobril banovinski proračun v takem obsegu, kakor je bil predlagan v odobritev.

Ban je razrešil občinsko upravo mesta Kranj.

Politične novice iz drugih držav.

Za Hitlerja je glasovalo pri nedeljskih volitvah 45 milijonov volilcev. Njegova politika je bila ožobrena z 98.8%, proti z neveljavnimi glasovi 1.2%.

Italijani so zasedli na severni abesinski fronti v vojaškem oziru zelo važni točki Sokoto in Tebarek. Z bombami so italijanski letalci na jugu uničili mesto Harar, ki je drugo največje abesinsko mesto s 50.000 prebivalci. Ubitih je bilo nad 200 ljudi in med temi mnogo ranjencev po bolnicah.

Domače novice.

Smrt obče znane osebnosti. V Logarski dolini je umrl 30. marca posestnik in krčmar g. Klemen Robnik, po domače Logar, po katerem je dobila krasna in privlačna dolina svoje ime. Dobremu krščanskemu možu, ki je bil prava slovenska korenina, bodi Vsemogočni obilen plačnik, blagi družini naše sožalje!

Del mladega gozdnega nasada v Betnavi pri Mariboru pogorel. Zadnjo nedeljo zvečer je začel greti mlad smrekov nasad betnavske graščine, ki je škofova last. Gasilci iz Maribora in Pobrežja so preprečili, da ni uničil ogenj ves nasad. Škode je 10.000 Din.

Pogoji, da bodo veseli velikonočni prazniki:

Voščite vsem vesele praznike na razglednicah, ki ste jih kupili v naših prodajalnah. Cena že od 50 para za prav lepe razglednice.

Darujte kot velikonočno darilo lepo knjigo, sliko, križ, molitvenik, rožni venec. Posebej priporočamo sliko Slomška, tiskano v štirih barvah, ki stane samo Din 10.—.

Razveselite svoje prijatelje z lepim albumom za fotografije ali razglednice, darujte spominsko knjigo, knjigo »Naši gostje«, lep pisemski papir, nalivno pero, mladini pa slikanice in šolske potrebščine.

Praznično razpoloženje ustvarite, zato okrasite domove, okrasite kapelice in križe. Ves okrasni papir in druge potrebščine pravočasno kupite!

Velikonočni obed naj bo okusno pripravljen, položite na mizo pisane papirne servijete, velikonočne darove zavijte v poseben barvan papir.

Velikonočni obisk napravite! Tudi mi vam želimo voščiti vesele velikonočne praznike, zato vas vabimo, da nas posetite, ker bodete po svojem obisku pri nas lahko izpolnili pogoje. Dobite nas v Mariboru:

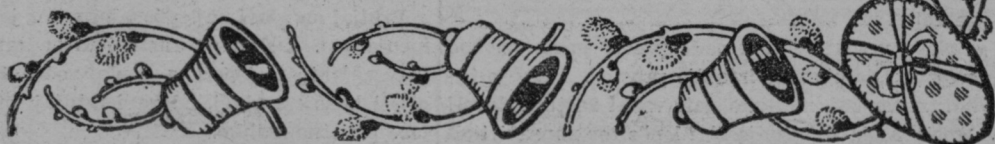
Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6.

Kralja Petra trg 6.

V Ptuj:

Slovenski trg 7.

Tiskarna sv. Cirila

Po daljšem času naplavljen utopljenec. Dne 21. januarja je skočil v Mariboru z velikega mosta v Dravo 26letni krojaški pomočnik Emil Pevec. Drava je sedaj naplavila truplo v vasi Strmec pri Varaždinu.

Izgredi v Zagrebu. Dne 30. marca so vprizorili frankovci in komunisti izgred z napadi na policijo in z razbijanjem lokalov. Ranjenih je bilo 30 oseb in med temi 11 stražnikov. Demonstrante je policija razgnala in pozaprila.

Prireditve.

Zreče. Na cvetno nedeljo vprizori naše Kat. prosvetno društvo v Zrečah v prostorih gospe Nine Winter pretresljivo igro v štirih dejanjih »Podrti križ«. Vabljeni vsi domačini in sosedi, prijatelji in neprijatelji!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Narodna prosveta pri Sv. Marjeti niže Ptuja priredi na cvetno nedeljo in na velikonočni pondeljek »Pasijon« Ksavra Meška. Vljudno vabljeni!

Sv. Rupert nad Laškim. Materinski dan smo tukaj prav lepo in spodbudljivo obhajali. Nad 100 naših krščanskih mater in žen je že pri jutranjem sv. opravilu v cerkvi z gorečimi svečami v rokah in z iskreno ljubeznijo v srcih počastilo Sina božje Matere, katere čast in slavo je kaj nazorno in prikupljivo osvetljevala tudi popoldanska prireditve v šoli. Naša mladina je spretno in nad vse živo na odru v lepi igrici o pravi, ljubeči krščanski materi pokazala ljubezen in moč priproste krščanske družinice, ki v pravi, nesebični ljubezni do Boga in do družinskih udov premaga vse težave in stiske vsakodanjega življenja. Sledila sta dva dramatična prizora, ki sta v jasni, nad vse prikupljivi obliki pokazala, da otrok, ki res ljubi svojo mater, najde najbolj varno oporo v vseh viharjih življenja, ki besnijo zlasti nad mladim človekom. Nato so nastopili naši mladi in v krasnih deklamacijah in govorkih proslavljali nebeško Mater in svojo mamico; vmes so se oglašale mile pesmi našega mešanega zbora, in domači tamburaši so s svojimi precizno izvajanimi komadi dali celi prireditvi tako ljubki in družinski značaj, da se je med hvaležnim občinstvom, ki je do zadnjega koticke napolnilo prostorno šolsko dvorano, slišal le en glas: Lepo so počastili naše dobre matere naši vrli otroci! Naše na novo oživljeno prosvetno društvo, ki se prav živo giblje, naj nam le večkrat priredi igre, ki ljudstvo res vzgojujejo in povzdigujejo k resnično lepemu in plemenitemu mišljenju in udejstvovanju!

Dopisi.

Beltinci. Po 30letnem zvestem službovanju v orožniški službi je bil vpokojen g. Bukovšek.

Razbor pri Slovenjgradcu. Dne 21. marca je s tolažbo sv. vere v Gospodu za večno zatisnil svoje trudne oči v 81. letu svoje starosti Jakob Sovinc. Pridobil si je veliko zaslug zlasti s svojim dolgoletnim županovanjem. Največ zaslug si je pridobil ob gradnji banovinske ceste Podgorje — Suhi dol, ker je takrat nosil po večini vse le na svojih krepkih ramenih. Skrbel je tudi za naše občinske ceste. Bil je velik dobrotnik naše župne cerkve. Reveži in popotniki so imeli pri njem pravo zavetišče. Njegov pogreb je pokazal, kako ga je vse ljubilo. Pri hiši žalosti se je od njega poslovil Knez Ivan, ob odprtem grobu pa z ganljivimi besedami domači gospod župnik. Pokojni zapušča dva sina in tri hčerke. Plemeniti mož naj počiva v miru!

Gumaste opanke.

Naše stanovske organizacije — trgovske in obrtniške — postajajo v zadnjem času čim dalje bolj aktivne v borbi za zaščito raznih stanovskih interesov. Iz njihovih vrst prihajajo parole, ki so svojstvene stanovskim državam in takim, v katerih vlada fašizem in korporacije. Naši obrtniki in trgovci so vrgli parole proti Batí, Ta-Tí, tujemu kapitalu, kmečkim zadrugam in industrijskim prodajalnam. To svojo akcijo opravičujejo s sledečimi razlogi: Želijo, da zaščitijo delavca pred prekomerno eksploatacijo, da zaščitijo kmeta pred nezdravimi gumastimi opankami in konsumenta pred obtutvijo slabe kvalitete, dalje veliko število čevljarjev, ki propadajo v bedi. Končno v borbi proti zadrugam trgovci in obrtniki iznašajo princip ravnopravnosti in zahtevajo, da bodo zadruge v pogledu bremen na isti stopnji s trgovci. Tako izgledajo motivi sedanje borbe trgovcev in obrtnikov po njihovi lastni razlagi. Toda za tem se skriva nekaj čisto drugega.

Kolikor nam je znano, trgovci in obrtniki niso nikdar stremeli za tem, da se popravi položaj delavcev, zvišajo mezde, izboljšajo delavni pogoji itd. Nasprotno, s svojim osebnostjo so postopali najslabše. Vprašamo, ali obstoji življenjske bolj mučno in bolj strašno, kakor je življenje vajencev? Vajenci pa tvorijo 50% delavne moči v trgovini in obrti. Toda ta razlog jim pride prav, da bi prikriji prave motive, ki jih vodijo v tej borbi, samo da njihovo izlaganje ne bi bilo niti najmanj popularno. Obrtniki in trgovci tu posnemajo industrijce, ki so prvi uvedli tako prakso. Kadarkoli namreč ti rabijo kakšno povišanje carin ali davčne olajšave, pogledajo delavca, ki bo moral ostati na ulici in gladovati s svojimi družinami itd. Ravno tako ne brigajo trgovca in obrtnika niti kmetje. Tičejo se jih pravzaprav samo kot predmeti eksploatacije, vsled česar je nastala tudi borba zanje. Kar se tiče zdravja kmetov, je to zadnja briga naših trgovcev in obrtnikov, verjetno tudi drugih faktorjev z ozirom na to, kar se dela za napredek zdravstvenega in higijenskega stanja vasi in kmetov. Znano nam je, da je v veliko število vasi prodrla najbolj sovražna družabna bolezen tuberkuloza, da se čim dalje bolj širi in da je število njenih žrtev v vaseh čim dalje večje. Ravno tako vemo, da so higijenične prilike v vasi čimdalje slabše, da je ogromno število vasi brez zdravnikov, med tem, ko je v mestih zdravnikov še preveč itd. Vse to so pač vprašanja, ki bi se moral vpoštovati in zabraniti zdravstveno degeneracijo vasi. Toda za zdravje kmeta v nobenem slučaju niso važne gumaste opanke, opanke. Radi njih ravno ne bo nikoli trpel škoda.

Iz zgodovine parlamentarne borbe v Srbiji je znano, da je v preteklem stoletju nastal celi pokret proti sirovim opankam. V parlamentu je bil sprejet zakon, ki je prepovedal prodajo in uporabo istih. Nato je policija na ulici izzivala sirove opanke z nog kmetov in jih kaznovala. Uveljavljanje zakona je predstavljalo zmago opančarjev, ki so bili v tej dobi zelo številni v obrti in so imeli dobre zveze s tedanjimi narodnimi poslanci. V obrambo tega zakona je bilo zopet postavljeno vprašanje zdravja kmeta. Trdilo se je, da mu bodo sirove opanke škodovala. Toda ta zakon ni imel dobro usodo. Kakor hitro so prišle prve volitve in so narodni poslanci pohiteli po mandate, se je vas odločno postavila proti prepovedi sirovih opankov. Borba proti zakonu o sirovih opankah je postala najznačilnejša parola te dobe in zakon je bil ukinjen. Danes se ista pesem ponavlja, samo sedaj ne gre toliko za sirove opanke, marveč za gumaste. Ko so se pojavile gumaste opanke, se je naš kmet začel obnavljati. Večinoma je prej radi drage obtute tudi opanke, kakor ostale potrebščine, kupoval na dolg, pa ga plačal z živili ali z denarjem, v vsakem slučaju z dobrimi obrestmi. Še pred tovarniško proizvodnjo gumastih opank so opančarji v nekaterih krajih krojili opanke iz avtomobilskih gum in jih prodajali kmetu. V gumastih opankah se kmet bolje počuti, nego če hodí bos kakor prej, ko je bil odvisen izključno od opančarja in njegovega dragega proizvoda. Če zdravju kmeta ne škoduje drugo, pogoji, pod katerimi živi, in višina meze, ki jo dobiva za svoj prenaporni trud, je gotovo, da mu bodo najmanj škodovala gumaste opanke. Za vas in kmeta, so danes bolj važna vsa druga vprašanja, samo ne vprašanje gumastih opankov. Ako je obrtnikom in trgovcem res ležeče na tem, da tudi v tem pogledu zaščitijo

Veliki svetovni uspeh Planinka čaja, katerega uporablja na tisoče bolnikov tudi v inostranstvu, je zahvaliti njegovemu zdravilnemu svojstvu. Zdravilna zelišča, iz katerih je Planinka čaj sestavljen, se povečini nabirajo v jugoslovanskih planinah in to v tistem času, ko se nahajajo učinkovite zdravilne sestavine v razstlinah v največji meri.

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti črevesja, hemeroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in išijasju, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6—12tedenski zdravljenju s Planinka čajem. Boljše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s pomočjo Planinka kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.—, Reg. S. 529-36.

zdravje kmeta, naj napravijo, da kmet more nositi čevlje, toda ne da ga vračajo k sirovim in obdelanim opankam. To bi bil napredek. Končno ima tudi borba proti kmečkim konsumnim in nabavjalnim zadrugam isti motiv, kakor pa borba proti gumastim opankam.

Motivi celokupne stanovske akcije obrtnikov in trgovcev, ki se v poslednjem času vse bolj in bolj raširja, ležijo v težnji za osiguranje monopolnega položaja. Naš trgovski in obrtniški kapital se ni naučil boriti se, ne pozna metoda prilagoditve. Navadil se je, da kopiči brez zaprek, da v svoji akciji ne naleti na večje prepreke, da kmeta in vso ostalo maso konsumentov drži kakor ovca jagnje na sescu. Toda taki časi vedno bolj izginjajo. Racionalizacija izmenjave dobrin postaja danes eden od važnih ekonomskih problemov, čigar rešitev se išče v tem, da se stroški z izmenjavo privedejo na kar najmanjšo mero in se s tem poceni obskrba konsumenta. V tem oziru je zadrugam pridržena velika vloga, ki jo ne bo mogla zadržati nobena akcija trgovcev in obrtnikov, ker nasproti njihovim stoji interesi več deset milijonov konsumentov kmetov in delavcev. Nekdo je rekel, da se trgovca čim dalje bolj degradira in da postaja agent industrijskih podjetij.

Želja trgovcev in obrtnikov, da v sedanji situaciji zajamčijo sebi monopol, da preprečajo tehnični napredek na račun dragega dela, da se na tržiščih tečajih mest branijo s trošarinskimi tarifami proti industrijskim proizvodom iz drugih delov države — kakor je to bilo v srednjem veku — bo morala naleteti na močan odpor v masah konsumentov, ker bi ustvaritev njihovih zahtev pomenilo zaslužjenje konsumentov. Namesto k napredku trgovci in obrtniki zahtevajo vračanje v srednji vek, v sistem vsemogočih monopolnih stanovskih organizacij, ki so bile odločajoče v družabnem in političnem življenju. Danes, v času socialnega pokreta mas, trgovci in obrtniki ne morejo igrati skoraj nobene politične vloge ter bi vsled tega ne mogli imeti nikakšnega vpliva na državno-ekonomsko politiko. Gotovo pa ne v državi, v kateri predstavljajo 80% kmetje in okrog 10% delavci in nameščenci. Zato se oni ne borijo za politični vpliv neposredno, nego posredno, prizadevajoč si, da v prvi vrsti stvorijo svojo monopolistično ekonomsko organizacijo.

(Dobesedni prevod iz »Zemljoradničke zadruge«, Beograd, 15. marca 1936, števil. 11, leto 42, glavni urednik g. Voj. V. Djordjevič.)

Ali si že obnovil naročnino?

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vaška beseda v malem oglasu stane Din 1.—. (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Sprejme se takoj mizarški vajenec. Maribor, Koroška cesta 46. 434

Pridno in pošteno dekle želi v službo v kakšno župnišče blizu Maribora. Naslov v upravi lista. 444

LOKALI IN STANOVANJA:

Dam stanovanje, 15 minut od trga, obrtniku ali penzionistu. Vinterski vrh 84, Sv. Urban pri Ptuj. 435

Soba, kuhinja in vrt za odati za delo. Sv. Peter pri Mariboru. 456

POSESTVA:

Proda se skupno ali razdeljeno: hiša, gospodarsko poslopje, sadovnjak, gozd in njive. Cena 43.700 Din. Hojnik, Podvinci, Ptuj. 442

Kupim žago ali mlin, ali skupno, tudi vzamem v najem. Naslov v upravi lista. 443

Nova hiša na prodaj. Studenci pri Mariboru, Jurčičeva ulica 95. 448

Hiša z gostilno in trgovino v večjem trgu, 23 oralov zemlje, 120.000 Din. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28. 000

RAZNO:

Birmanska darila: ure, zlatino, srebrnino, si oglejte, predno nakupite, veliko izbiro pri urarju J. Mulavecu, Maribor, Kralja Petra trg, most, Magdalena. 438

Kolesa in šivalne stroje, nove in rabljene, z garancijo, kupite najugodnejše pri mehaniku Draksler, Vetrinjska ulica 11, istotam popravila vsakovrstnih šivalnih strojev in koles. Zahtevajte prospekte! 455

Dobra krščanska družin vzame starca(ko) z 12.000 Din naprej. Naslov v upravi lista pod »Mir«. 447

Za birmo kupite manufakturo najbolje in poceni pri F. Skrabi, Maribor, Gosposka 11. 440

35-45-
Peko
95-
Peko
99-
Kvaliteta

Rabljene obleke in pohištvo kupite in prodaste najboljše pri Universal, Maribor, Koroška cesta 17. 452

Pohištvo, moške in ženske obleke, hlače, suknje, perilo, klobuke, čevlje, ostanke se najcenejše kupi v starinarni Julija Novak, Maribor, Krčevina, Aleksandrova cesta 6. 453

Za Velikonoč in birmo si preskrbite pri starinarju v Mariboru na Glavnem trgu števil. 18 in na Koroški cesti števil. 3 ostanke in metersko blago, svila, deleni, belo platno, cajn, oksford za srajce, klot, tiskovina, voleno žensko in možko blago, hlače, nogavice, čevlje, pogreznjiv šivalni stroj, madrace itd. 454

Zlato in briljante kupuje po najvišjih dnevnih cenah Anton Kiffmann, Maribor, Aleksandrova cesta 11. 408

Za Velikonoč in za birmo! Otroške nogavice od Din 2.50 naprej, venčki od Din 6.— naprej, ženske nogavice od Din 5.50 naprej, svileni traki, čipke in rokavice najceneje pri eksportni hiši »Luna«, Maribor. 427

Prvovrstno cepljeno trsje: laški rizling, silvanec, burgundec, portugalka, cepljeno na Riparija Portalis in Goethe 9, nudijo drevesnice in trsnice Hrastnik, št. 1lj pri Velenju. Za rast in pristnost sorte in podlage se jamči za vsak komad. 355

Hranilne knjižice mariborskih, celjskih, ptujskih, ormoških, ljutomerskih in ostalih podeželskih hranilnic kupimo. Gotovina takoj. — Bančno kom. zavod Maribor, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3 Din znamk. 425

Priporočamo Vam, da kupite najboljše, najcenejše vse vrste blaga za obleke, perilo, usnje, kakor tudi vsa poljedelska semena, štajersko deteljo, lucerno, travno mešanico itd. v trgovini Klanjšek Fr., Maribor, Glavni trg 21. 416

Kolesa in dele kakor tudi gumo kupite najceneje pri Jugu d. z o. z. Maribor, nasproti Narodnemu domu. 410

Prejo sprejema v tkanje »Krosna«, tkalnica v Ljubljani, Zrinjskega 6. Sej lan in predi, da se s tkanino lastnega pridelka oblačiš! 372

Cepljeno trsje in sadno drevje v prvovrstni kakovosti po zmernih cenah dobavlja drevesnica Ivan Gradišnik, šmarjeta, p. Celje. Zahtevajte cenik. 125

Flor nogavice

Priporočamo Vam posebno ugodno:

Hellasflor, fino zanjkana flornogavica Din 32-
v zadnjih pomladan. barvah

Svileni flor, srednje zanjkanane, pristen šiv, zanzanjkanane Din 25-

Svileni flor, Standard vrsta, zelo trpežne, za vsako uporabo Din 19-

Strapac flor, trpežne zelo cenene vrste za vsako priliko Din 13-

Bombažni flor, poceni, strap, kakovost za kuh. in dom Din 10-

C. Büdefeldt, Maribor

Gosposka ulica 4-6 450

OBLEKE
PERILO
OVRATNIKI
NOGAVICE
KRAVATE
KLOBUKI
ČEVLJI
DEŽNIKI
MARIBOR
GLAV TRG

Dospela sva, toda še danes morava k Lahu, da si obnoviva oblačila; že med potjo sva zvedela, da se tam kupi dobro in poceni, tudi za birmance!
Čivk, čivk!!

J. LAH

Zahtevajte brezplačni veliki cenik!

Chrom anker ura

slična Din 34.—

Ista ura boljša

Din 60.—

Precizne chrom

anker ure od Din

90.— naprej kakor

tudi vse druge ure

dobite pri

Antonu Kiffmann

urarju

Maribor, Aleks. cesta 11

Nasproti gostilne »Pri grozdu«
(Spatzek) 449

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

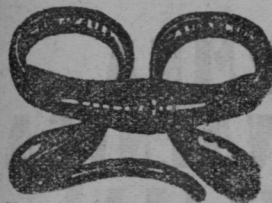
Za Veliko noč!

najfinejšo banatsko moko, lepo krušno moko, sveže žgano kavo, riž, lepe rozine, pristno bučno, namizno, ripsovo, laneno olje, kakor vsake vrste specerijsko blago vedno po najnižji ceni priporoča znana trgovina 451

Weiss Josip

Maribor, Aleksandrova cesta 29

Imam tudi v zalogi vsakovrstna semena!

Ustanovljena leta 1904.

Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijsve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgorška naslednik:

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7

Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 433

Trpežno manufakturno blago

perilo, nogavice, robce in različne ostanke, dobite po ugodnih cenah v novi trgovini 321

Viktor Mavrič, Maribor

Kralja Petra trg 4.

Zahvala.

Vsem, ki so dne 19. marca t. l. spremljali našo ljubo mater

Elizabeto Vršič

k zadnjemu počitku in za vse izraze sožalje iskrena hvala. Posebej še zahvala g. župniku Konradu Šeško za prelepe tolažilne besede; g. kaplanu Krajncu Jožefu, g. dr. Kapralovu iz Zgornjega Cmureka za veliko skrb v njeni bolezni; g. županu Malle-u; cenjenemu učiteljstvu domače in sladkovrške šole; gg. orožnikom in finančarjem; vsem darovalcem vencev; Antonjevcanom in vsem, ki so nam bili na pomoč ter vsem mnogoštevilnim župljanom in znancem, ki so v tako velikem številu spremljali pokojno na zadnji poti. 446

Marija Snežna, 25. marca 1936.

Mož, sinovi in ostali sorodniki.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Ackermannov naslednik A. Kindl v Ptuj. 264

Zanesljivo kaljiva semena, poljedelsko orodje in specerijo priporoča Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg - Gubčeva ulica.

Pletenine domačega izdelka dobite po nizkih cenah v trgovini ročnih del Pavle Slugove, Celje, Vodnikova. 382

Prodajni šivalni stroj, polovico v gotovini, polovico za živež. Naslov v upravi lista. 432

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10 602

Telefon inter rb. št. 2113

Za pomlad! Ostanke

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristno-barvni, »Paket serija S«, vsebina 15—21 m primo oxfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanjše 3 m, dalje »Paket Serija S/o« isto tako 15—21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl) v najlepših barvah, predpasniki itd. Vsak paket poštne prosto samo Din 107.-. Za isto ceno »Paket serija P«, vsebina 15—20 m platno, posteljina, žensko, moško in namizno perilo barvasto, ter »Paket serija P/I« 10—15 m istega najfinejšega belega blaga. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vzorci brezplačno.

„KOSMOS“ razpošiljalnica ostanok MARIBOR, Dvořakova cesta 1. 1003

90
18
41
30
24
60
Sternecki
CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

vrtna-
krmeljska
-cvetlična-
semena

Preje Trg svobode, sedaj
Vetrinjska ulica 30

➔ **Že 67 let** ➔

kupujete Vaša semena neprekosljive kakovosti in zanesljive kaljivosti v staroznani

trgovini semen

M. Berdaj's, Maribor

Telefon 23-51 interurban.

Ceniki na razpolago.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

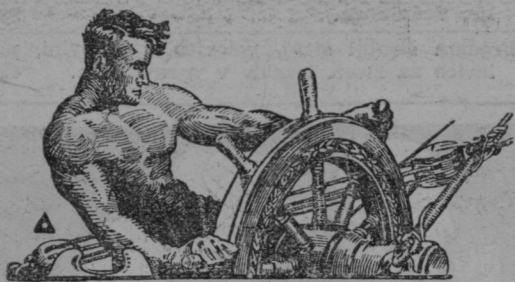
Centrala: Maribor

Podružnica: Celje

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno možjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Srečke državne razr. loterije

si oskrbite čimprej pri pooblaščenem prodajalcu srečk državne razredne loterije pri 414

Bančni poslovalnici Bezjak

Maribor, Gosposka ulica 25.

Prihodnje žrebanje bo 6. in 7. aprila 1936.

Cene: cela srečka stane Din 200.—, polovična Din 100.— in četrtinska Din 50.—.

Zbirajte polže!

Prevzamem šele od 15. aprila do konca maja žive, lazeče polže s hišico. Zahtevajte pravočasno moja pojasnila, tiskovine in specialne zabojke za pošiljanje po železnici. — Iščem v vsaki občini, oziroma železniški postaji, zanesljive ljudi, ki zbiranje organizirajo, za to plačam posebno višje cene. 439

Fridolin Bischof, Maribor, Melje,
Kacijanerjeva ulica 22.

Za birmo

blago od 4 Din naprej dobite v 1425
TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR
Vetrinjska ulica 15. 1291

Največja izbira

moških in fantovskih klobukov

kakor tudi raznih športnih čepic vam nudi najceneje klobučarna

Bogataj & Jane, Maribor,

Gosposka ulica 3. 423

ABOZA

prinaša za velikonočne

praznike

največjo

izbiro:

Prodajalne:

Maribor: **J. Preac**, Glavni trg
" **M. Kolnik**, Grajski trg (Kino palača)
Celje: **A. Drogenik**, Kr. Petra c. 11

moških kamgarn

šport in delavskih

oblek,

pumparic

modnih hlač

letnih jopičev

Trench plaščev

pomladnih plaščev

Hubertus plaščev

otroških

mornariških

in šport obleke

tirolskih

hlače in

pumparic.

Kdor

varčuje

pri

„**ABOZI**“

kupuje!!

Za veliko Celje si je manufakturna trgovina Franc Dobovičnik v Celju

nabavila za spomlad in poletje ogromne množine vseh najrazličnejših vrst sukna in sploh vsega blaga za obleke od najcenejše do najfinejše kvalitete. Vse to novo blago se prodaja po brezkonkurenčnih, najnižjih cenah. Vsak, ki pride v Celje, naj si ogleda to novo preurejeno, veliko trgovino. Evo dokaze: 4 m sportnega sukna za fantovske obleke Din 52.—, 3 m špričstafa za sportne moške obleke Din 75.—, 3 m ševiotkamgarna za moške obleke ali ženski kostum Din 90.—, 3 m lepega vzorčastega sukna za moške obleke Din 120.—, 3 m modnega športsukna za moške sportobleke Din 165.—, 3 m modnega temno, vzorčastega sukna za moško obleko Din 195.—, 3 m finega volnenega kamgarna, modni vzorci v vseh barvah Din 300.—, 4 m oksforda ali belega platna za Din 20.—. Za neveste za celo obleko od Din 100.— naprej. Šivane odeje in moško perilo iz lastne tovarne najceneje. Priporoča se Vam za nakup blaga za moške in ženske obleke znana tvrdka 640

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15.

katera Vam jamči za pošteno mero, najnižjo ceno in za dobro kakovost.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Inserirajte!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.